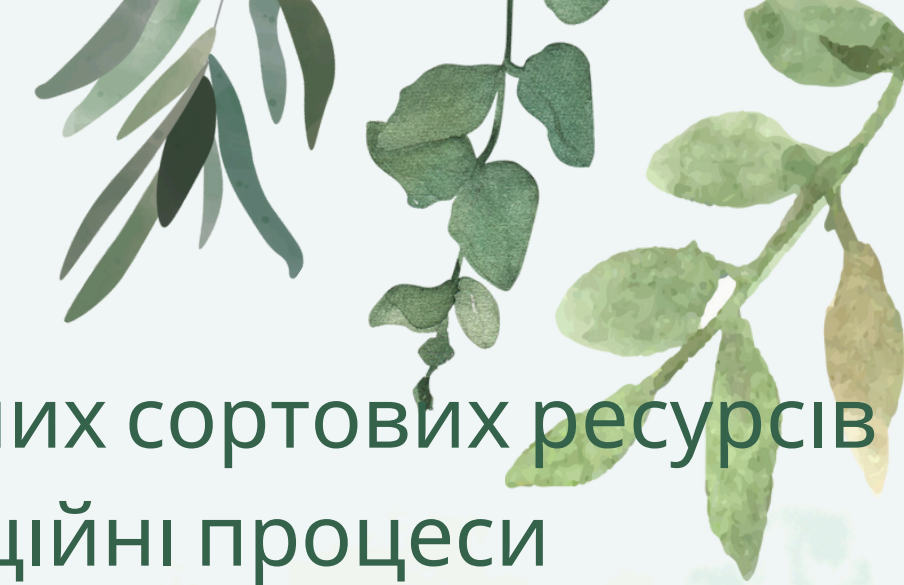

ЗВІТ ПРО НАУКОВО-ДОСЛІДНУ РОБОТУ УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ ЕКСПЕРТИЗИ СОРТІВ РОСЛИН (2025 рік)

м. Київ – 2026

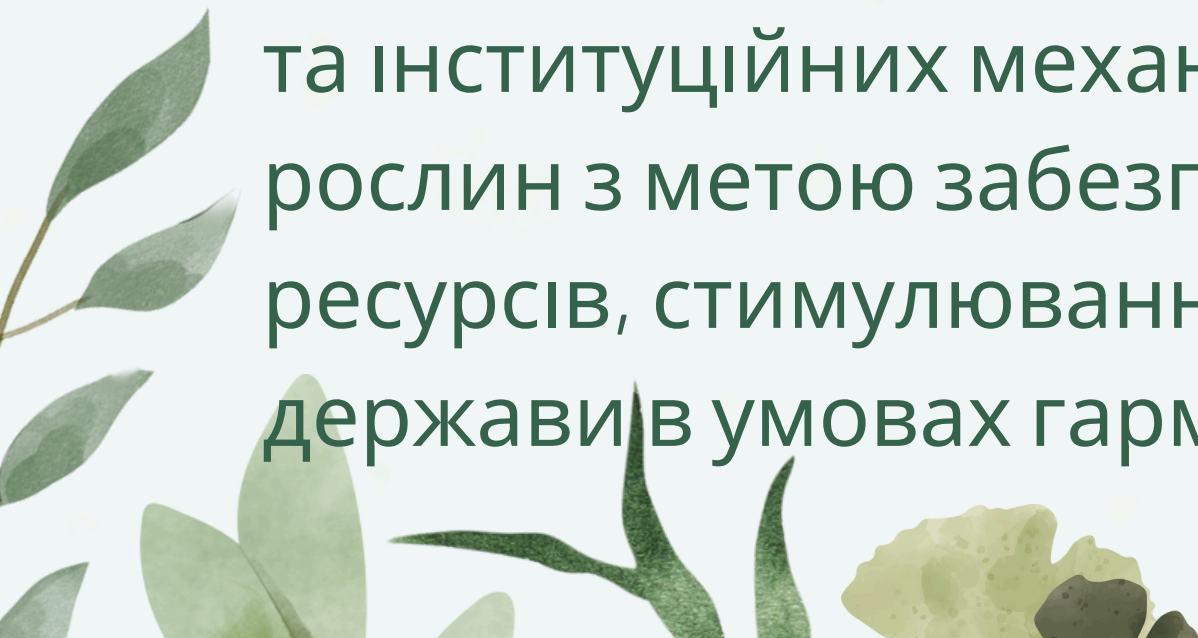
Об'єкт дослідження

- система охорони прав на сорти рослин та формування національних сортових ресурсів України, включаючи наукові, методичні, інформаційні та організаційні процеси кваліфікаційної експертизи, державної реєстрації, збереження сортів і забезпечення їх правової охорони

Мета роботи

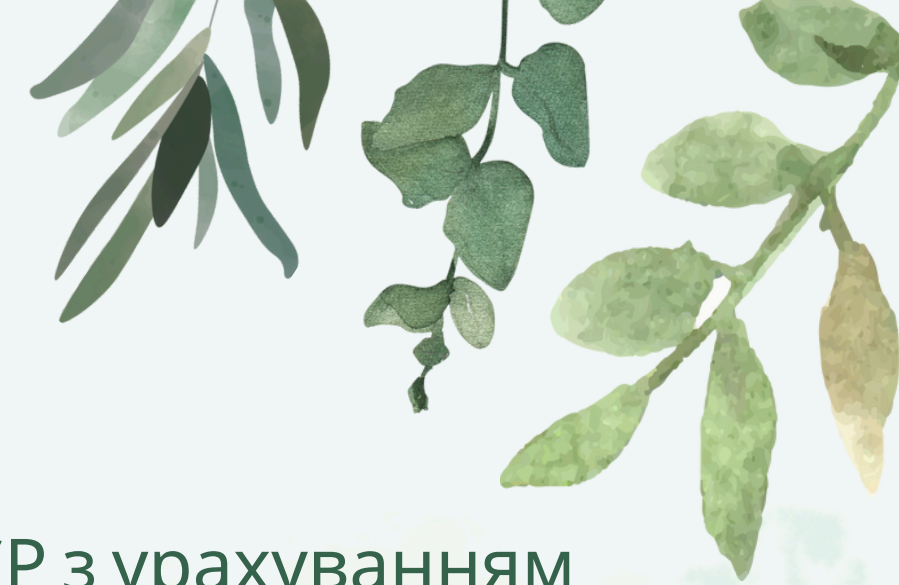

- наукове обґрунтування та вдосконалення системи охорони прав на сорти рослин в Україні шляхом розвитку методологічних, інформаційних, молекулярно-генетичних та інституційних механізмів діяльності Українського інституту експертизи сортів рослин з метою забезпечення ефективного функціонування національних сортових ресурсів, стимулювання інновацій у селекції та зміцнення продовольчої безпеки держави в умовах гармонізації з міжнародними стандартами

Основні завдання НДР на 2025 рік

- удосконалити науково-організаційні та управлінські механізми діяльності УІЕСР з урахуванням результатів державної атестації та вимог міжнародних організацій, насамперед UPOV;
- поглибити наукове обґрунтування правової природи сорту рослин як особливого об'єкта інтелектуальної власності та забезпечити подальший розвиток спеціалізованої системи його правової охорони;
- встановити відповідність вимогам законодавства в сфері охорони прав на сорти рослин: документів заявки на сорт рослин, запропонованої заявником назви сорту рослин, інформації наведеної в документах заявки та базі даних UPOV за визначення новизни сорту рослин;
- забезпечити стабільне функціонування та подальший розвиток кваліфікаційної експертизи на ВОС відповідно до вимог UPOV в умовах обмежених ресурсів;
- розширити та оптимізувати систему збереження офіційних зразків сортів з метою підтримання аутентичності й репрезентативності національного сортового фонду;
- продовжити гармонізацію національних методик сортовипробування з документами UPOV шляхом розроблення, перегляду та впровадження сучасних методичних підходів;
- підвищити ефективність ділянкового сортового контролю як інструменту забезпечення сортової ідентичності та якості насінневого матеріалу;

Основні завдання НДР на 2025 рік

- забезпечити комплексну оцінку продуктивності, якості та адаптивності сортів у різних ґрунтово-кліматичних зонах України на основі результатів кваліфікаційної експертизи на ПСП;
- забезпечити вивчення нових сортів за біохімічними і технологічними показниками якості сортів з метою підвищення доказовості рішень щодо державної реєстрації та зонального розміщення;
- оцінити можливості застосування молекулярно-генетичних методів (SSR та інших маркерів) у системі експертизи БОС, ідентифікації сортів та підтримки селекційних програм;
- продовжити цифрову трансформацію діяльності УІЕСР шляхом розвитку єдиного інформаційного простору, автоматизації процедур та впровадження аналітичних інструментів управління;
- посилити наукометричну та видавничу діяльність УІЕСР через розширення присутності в міжнародних наукометричних базах, розвиток відкритого доступу та цифрових форматів публікацій;
- дослідження сучасної моделі формування сортових ресурсів, визначення основних тенденцій розвитку ринку сортів і насіння та висвітлення організаційно-економічних аспектів формування сортових рослинних ресурсів;
- оцінка результатів економічної діяльності УІЕСР та його філій в процесі формування сортових рослинних ресурсів.

Атестація УІЕСР як інструмент підвищення інституційної спроможності

Сильні сторони

чітко визначена галузева спеціалізація та унікальна роль в національній системі експертизи сортів рослин

впроваджена та сертифікована систему управління якістю відповідно до ISO 9001:2015, що відповідає сучасним вимогам МОН до процесного управління

активна участь у міжнародній діяльності, зокрема в межах співпраці з UPOV та іншими міжнародними партнерами

практична спрямованість результатів науково-дослідної діяльності та їх безпосереднє використання у державних процедурах експертизи сортів рослин

Слабкі сторони

потреба в подальшій модернізації матеріально-технічної бази

необхідність посилення публікаційної активності наукових співробітників УІЕСР, зокрема у національних фахових виданнях та виданнях, що індексуються в SCOPUS та Web of Science

обмеженість ресурсів для розширення участі у міжнародних грантових програмах

зростання навантаження на кадровий склад в умовах воєнного стану та об'єктивні ризики, пов'язані з безпековою ситуацією

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

СВІДОЦТВО

про державну атестацію наукової установи

Серія ДА №0033 Дата видачі 27 червня 2025 року

Цим свідоцтвом визнається, що

Український інститут експертизи сортів рослин

Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ 00488332

за результатами державної атестації, проведеної у 2025 році, визнається таким, що пройшов державну атестацію.

Наукову установу за напрямом "Аграрно-ветеринарний" віднесено до групи В.

Термін дії свідоцтва до 31 грудня 2030 року

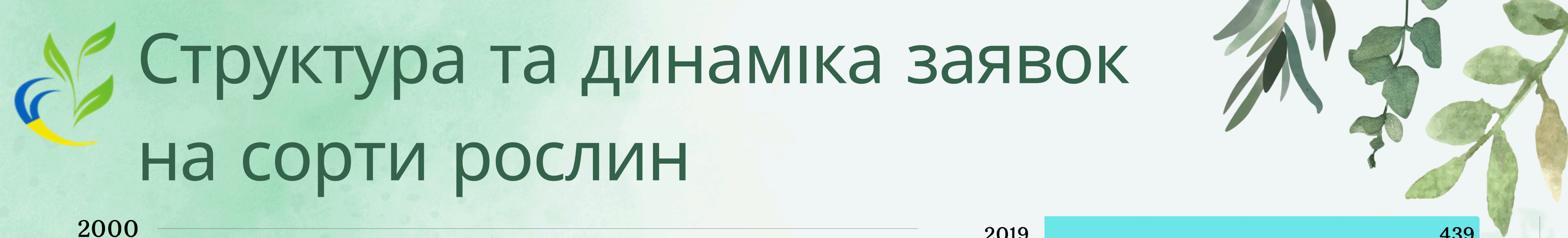
Заступник Міністра

Денис КУРБАТОВ

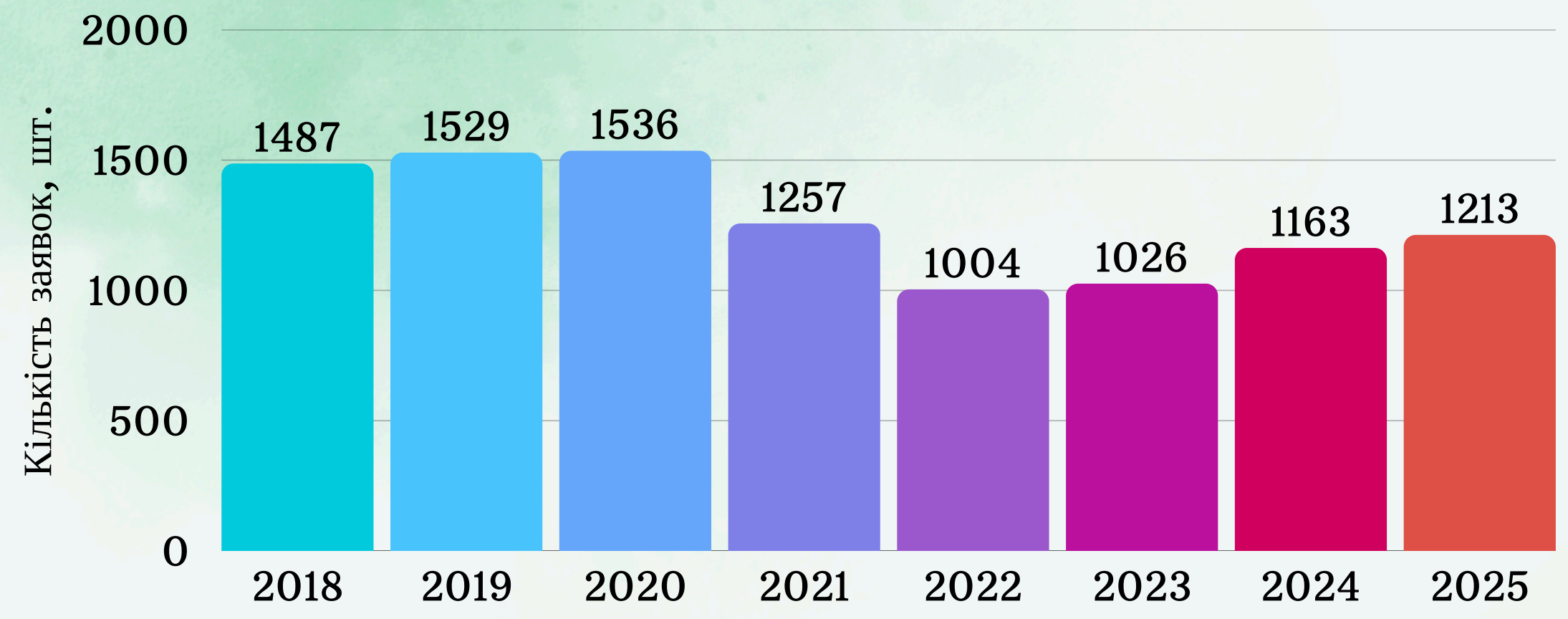

Міжнародна діяльність УІЕСР та інтеграція у світову систему охорони прав на сорти рослин

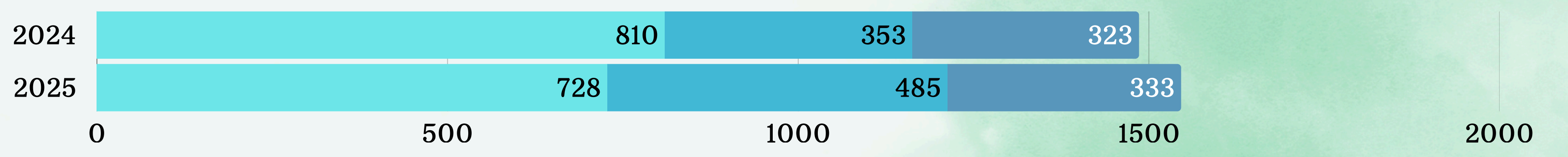
- особиста участь у міжнародних заходах, організованих UPOV: Технічна робоча група з плодових культур, засідання Адміністративно-правового комітету, Консультативного комітету та Ради UPOV;
- поглиблення двосторонніх партнерських відносин між УІЕСР та Центром випробування сортів рослин Республіки Польща (COBORU) в межах реалізації Плану дій на 2021–2025 роки;
- підписано Меморандум про взаєморозуміння з Італійською асоціацією насіннєвих компаній та розсадників ASSOSEMENTI;
- участь у реалізації програми UNIDO "Green industrial recovery project for Ukraine through technology transfer from and the co-creation of new businesses with Japan's private industries"

Структура та динаміка заявок на сорти рослин

- Сорти іноземної селекції
- Сорти вітчизняної селекції
- Сорти іноземної селекції (без кваліфікаційної експертизи)

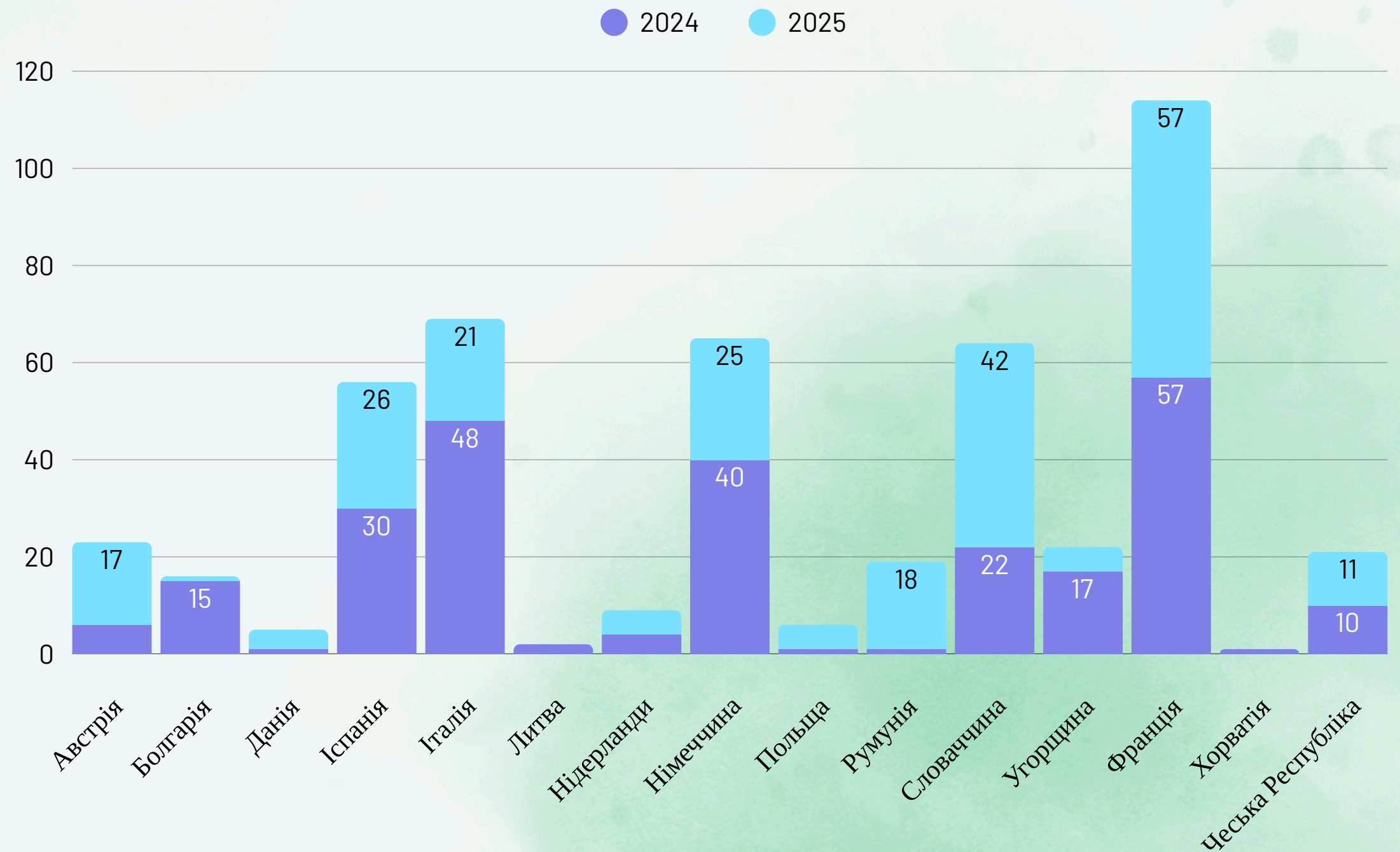

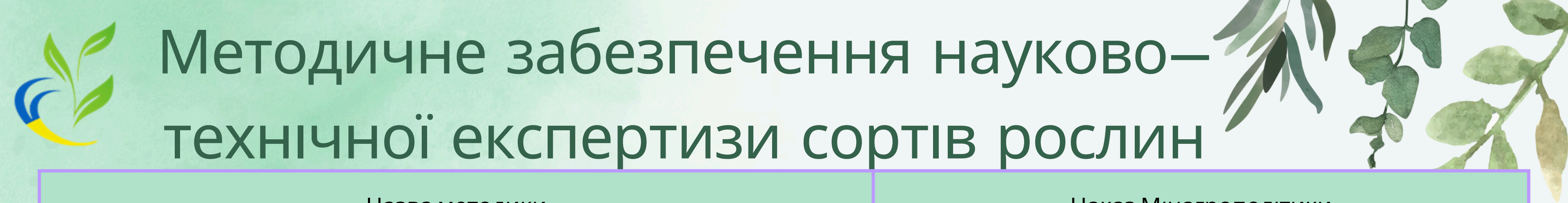

Обмін інформацією з державами-учасницями УРОВ

Кількість наданих запитів на отримання результатів експертизи від договірної сторони Конвенції у 2025 році

Ботанічний таксон	Кількість запитів, шт.
Кукурудза	123
Соняшник однорічний	72
Ріпак (озимий)	23
Пшениця	11
Картопля	7
Горох посівний	5
Соя культурна	4
Ячмінь звичайний	3
Льон звичайний	1
Смородина чорна	1
Всього	250

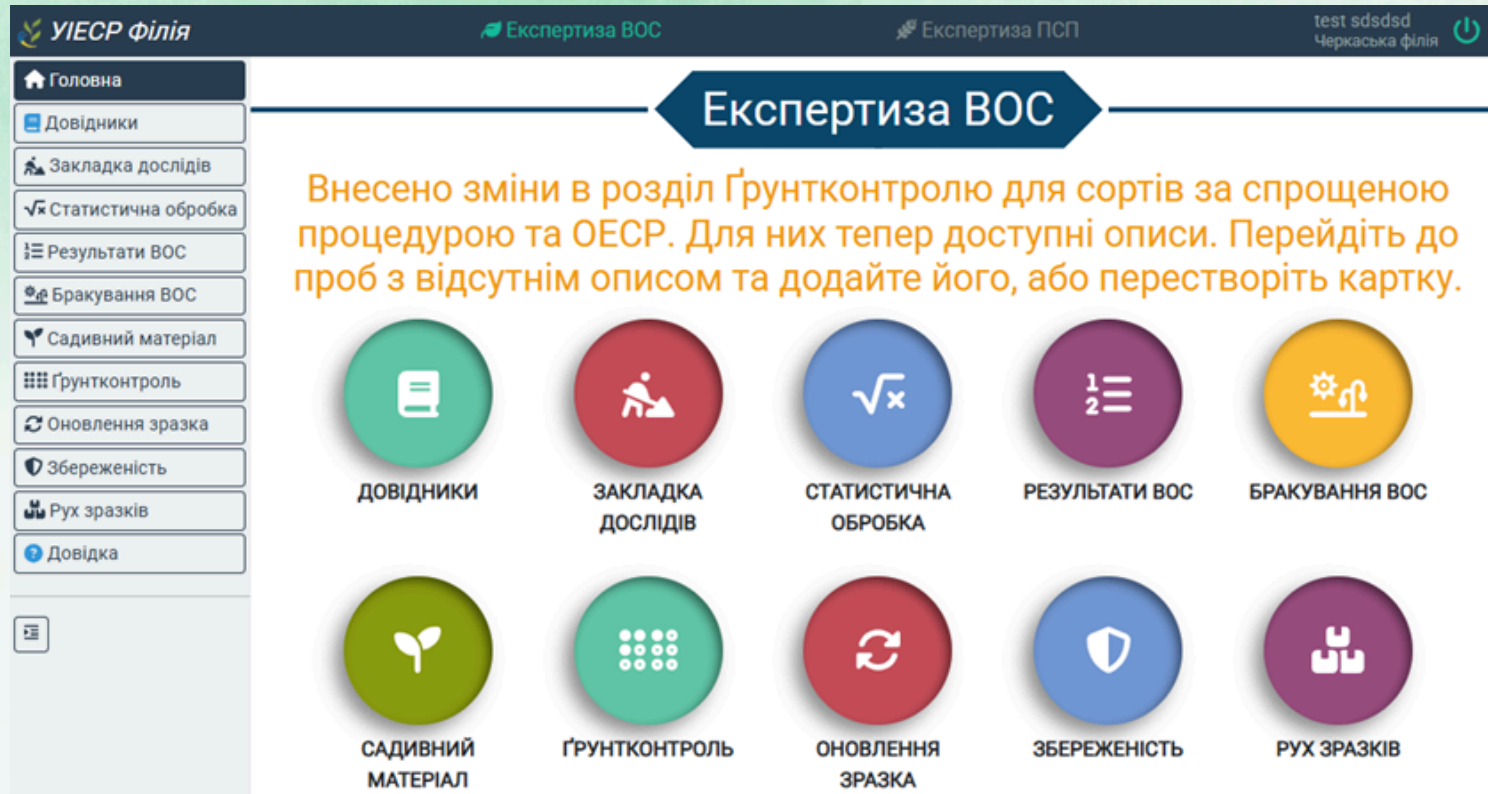

Методичне забезпечення науково–технічної експертизи сортів рослин

Назва методики	Наказ Мінагрополітики
Методика проведення ділянкового (ґрунтового) сортового контролю	від 03.02.2025 № 555
Методика визначення відповідності сортів конопель посівних (<i>Cannabis sativa</i> L.) критеріям відмінності, однорідності та стабільності	від 13.05.2024 № 1469 (в редакції наказу Мінагрополітики від 28.02.2025 № 1370, із змінами внесеними наказом Мінагрополітики від 27.05.2025 № 1792)
Методика визначення відповідності сортів пирію видовженого (<i>Elytrigia elongata</i> (Host) Nevski), пирію середнього (<i>Elytrigia intermedia</i> (Host) Nevski), пирію волосистого (<i>Elytrigia trichophora</i> (Link) Nevski) критеріям відмінності, однорідності та стабільності	від 15.01.2024 № 99 (в редакції наказу Мінагрополітики від 15 квітня 2025 року № 1656)
Методика проведення післяреєстраційного вивчення сортів рослин	передано на затвердження в установленому порядку
Методика визначення відповідності сортів соняшнику однорічного (<i>Helianthus annuus</i> L.) критеріям відмінності, однорідності та стабільності	передано на затвердження в установленому порядку
Методика визначення відповідності сортів ріпаку (<i>Brassica napus</i> L. <i>oleifera</i>) критеріям відмінності, однорідності та стабільності	передано на затвердження в установленому порядку

Інформаційні системи у сфері охорони прав на сорти рослин

Філія УІЕСР:

- Перенесено на prod середовище. Виконано налаштування мережевого доступу з мережі Інтернет для відокремлених підрозділів;
- Створення програмного модуля в АРМ спеціалістів відокремлених структурних підрозділів «Філія УІЕСР» для збереження результатів встановлення відповідності контрольного зразка та стандартного зразку сорту рослин офіційному опису;
- Внесення змін в програмні додатки «Філія УІЕСР» та Відділу експертизи на відмінність, однорідність та стабільність в частині кодування батьківських компонентів, що проходять кваліфікаційну експертизу в експертному закладі;
- Зміна форм внесення та збереження результатів проведення ділянкового (ґрунтового) сортового контролю для сортів поданих за спрощеною процедурою та для сортів з Переліку сортів рослин ОЕСР
- Розроблено форми внесення даних щодо фаз розвитку сортів рослин, що проходять кваліфікаційну експертизу на ПСП

Український інститут експертизи сортів рослин

УІЕСР

Український інститут експертизи сортів рослин

Результати кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність для поширення в Україні

Форма

СУЯ Ф.10/8.5-2025

Результати кваліфікаційної експертизи сортів рослин на придатність для поширення в Україні

Ф 1

Пункт досліджень: Житомирська філія УІЕСР

Рік експертизи: 2025

Ботанічний таксон: Картопля

Вид експертизи: ПСП (ярий посів)

Директор: Олександр ГРОМНАДЗЬКИЙ

Дата збирання:

Блок експертизи: Середньостиглий

101-125 діб

1 Урожайність, (1 повтор.), ц/га

2 Урожайність, (2 повтор.), ц/га

3 Урожайність, (3 повтор.), ц/га

4 Урожайність, (4 повтор.), ц/га

5 Збір крохмалю, ц/га

6 Середня маса товарної бульби, г

8 Декустаційна оцінка, бал

9 Урожайність за 1 викопування, ц/га

10 Урожайність за 2 викопування, ц/га

11 Урожайність за 3 викопування, ц/га

12 Тривалість періоду вегетації, діб

13 Придатність до механізованого збирання, бал

14 Лежкість, бал

15 Товарність бульб, %

16 Стійкість проти макроспориозу, бал

17 Стійкість проти фітофторозу, бал

№ заявки	№ показника																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
20088003	242,8	246	244	242			100	7	0	0	0	125	9	7	91	9	9
20088005	198	200,4	196,4	199,6			42	7	0	0	0	125	9	9	93	9	9
2025088004	208,4	210,8	207,6	210			62	7	0	0	0	125	9		96,7	7	9
2025088005	226	228	227,6	224			72	7	0	0	0	120	9		92,3	9	7
23088010	138,8	140	140,8	138,8			66	5	0	0	0	125	9	5	96,7	9	7
24088011	278	286,4	284	276			80	7	0	0	0	125	9		91,8	9	7
24088012	279,6	282	284	278			84	3	0	0	0	125	9		95,6	9	7

Видавнича діяльність та підтримка зовнішніх сервісів

- проведено моніторинг архіву статей журналу (всього 961 стаття);
- відредаговано відомості щодо авторського права та ліцензії CREATIVE COMMONS згідно з новими вимогами бази даних журналів відкритого доступу DOAJ.
- розпочато структурування даних вмісту наукових публікацій у форматі JATS XML (Journal Article Tag Suite).

ЦИФРОВЕ ВИДАВНИЦТВО

Українського інституту експертизи сортів рослин

Каталог Про нас

Головна / Про Видавництво

Про Видавництво

Цифрове видавництво Українського інституту експертизи сортів рослин створене у 2025 році з метою розвитку науково-видавничої діяльності установи, популяризації результатів досліджень і поширення наукових праць у зручному електронному форматі.

Основні напрями діяльності:

- підготовка до видання наукових монографій, колективних праць, збірників матеріалів конференцій, довідкових і методичних видань;
- присвоєння виданням міжнародних ідентифікаторів **ISBN**, **DOI** та забезпечення їх наявності у стабільному електронному середовищі;
- забезпечення дотримання стандартів академічної доброчесності, редакційної етики та видавничої якості;
- сприяння інтеграції результатів досліджень Інституту у світовий науковий простір.

Переглянути

Нові Видання

Категорії

Монографії

Рекомендації

Матеріали конференцій

Словники

Довідники

Визначники / Атласи

Бібліографічні покажчики

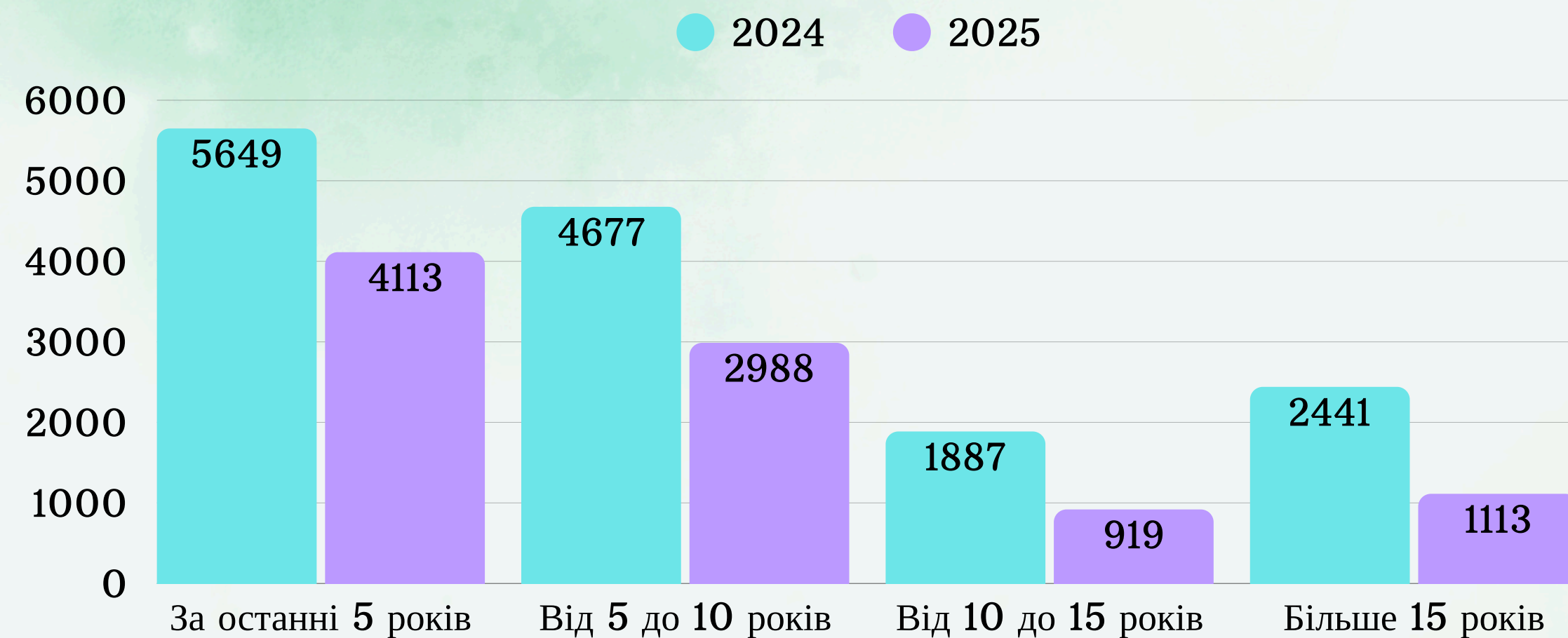
Методики

• <https://press.sops.gov.ua/>

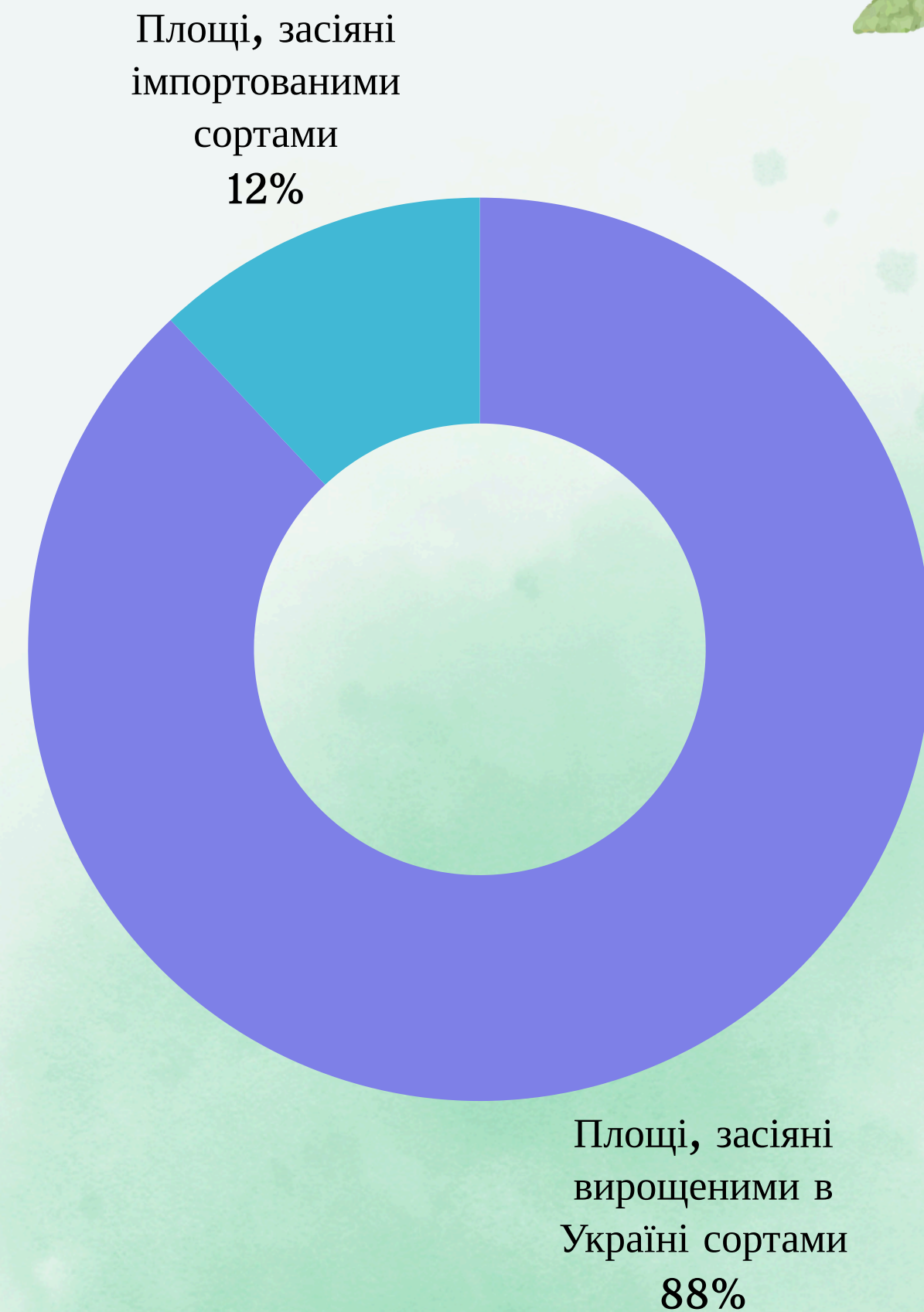

Стан забезпечення сортовими ресурсами та насінням

Кількість сортів в Державному реєстрі сортів рослин, придатних для поширення в Україні

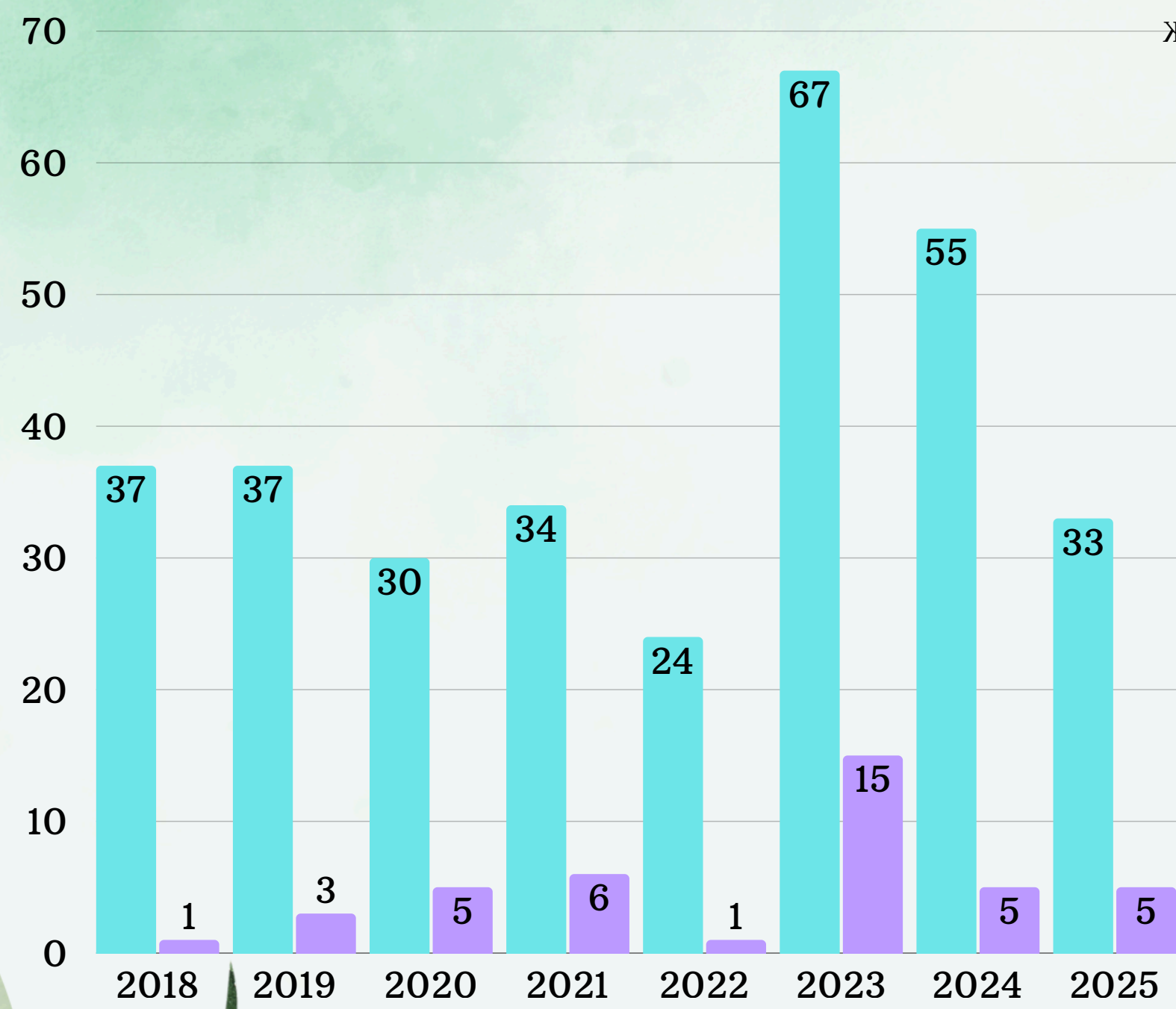
- У відсотковому відношенні зменшення відбулось за рахунок скорочення частки сортів, які мають тривалість періоду реєстрації більше 15 років - 5% та тривалість періоду від 10 до 15 років - 3%

Публікаційна активність

- Статті у фахових виданнях (до 2025 + інші країни)
- Статті у виданнях, що індексуються WoS, SCOPUS

- 2018
- 2019
- 2021
- 2022
- 2023
- 2024
- 2025

Український інститут експертизи сортів рослин

Адреса: 03041, м. Київ, вул. Горіхуватський шлях, 15
Тел.: +38044 290 40 45
Email: sops@i.ua

<https://sops.gov.ua/>

